

Aan de leden van de
Gemeenteraad

Datum: 3 maart 2025
Onderwerp: Versnellingsopgave verzwaringen laagspanningsnetwerk door Enexis
Oms kenmerk:

Geachte heer, mevrouw,

Ons stroomnet is ruim 100 jaar oud en nog altijd betrouwbaar en veilig. Toch vraagt het anders gebruiken van energie, om een update van het elektriciteitsnet en verzwaring/uitbreiding van het laagspanningsnetwerk (LS). De kern van de boodschap is hierbij dat een vol stroomnet zorgt voor netcongestie en daarmee voor oplopende wachttijden voor nieuwe aansluitingen of aanpassing in de meterkast van huishoudens en kleine bedrijven.

De verduurzaming van bedrijven en huishoudens gaat steeds sneller en dat is goed nieuws voor de verduurzaming van Nederland en van onze gemeente. De keerzijde van deze ontwikkeling is echter dat de grenzen van ons stroomnet steeds sneller en vaker in zicht komen. Van het hoogspannings- en middenspanningsnet is het begrip "netcongestie" al langer bekend en daarvoor is eind 2022 het Landelijk Actieprogramma Netcongestie (LAN) gestart.

Maar regionale netbeheerders zien al enige tijd ook een enorme toename in capaciteitsvraag op het laagspanningsnet, met mogelijke gevolgen voor kleinverbruikers (aansluitwaarden t/m 80A – consumenten en klein zakelijk). Door de energietransitie gebruiken we namelijk steeds meer stroom door het elektrificeren van onze huishoudens. Tegelijkertijd wekken we ook steeds meer op via zonnepanelen. Hierdoor raakt het elektriciteitsnet op laagspanningsniveau op steeds meer plekken vol en is ook hier in toenemende mate sprake van netcongestie.

Regionale netbeheerders moeten steeds vaker eerst nieuwe kabels aanleggen of elektriciteitshuisjes/ verdeelstations plaatsen. Deze uitbreiding kost tijd en schaarste aan (technisch) personeel, ruimte en materiaal zorgt voor extra vertraging. De noodzakelijke werkzaamheden kunnen daarnaast niet overal tegelijk worden uitgevoerd. In november 2024 zijn hierover alle Drentse bestuurders geïnformeerd door de regionale netbeheerders.

Bovenstaande vraagt om een update van het landelijke en regionale stroomnet. Daarom werken regionale netbeheerders vanuit de Actieagenda netcongestie laagspanningsnetten (2024) de komende jaren aan het verzwaren van het stroomnet. Een immense opgave!

De verzwaring van het laagspanningsnetwerk in gemeente De Wolden zal, in navolging van landelijke aanpak netbeheerders, plaatsvinden via een zogenaamde "buurt- of wijkgerichte aanpak". Hiervoor heeft Enexis een langjarig uitvoeringsplan opgesteld (2025-2035). Hierbij wordt ingezet op het versnellen van de uitvoering en het versterken van de samenwerking tussen gemeente en Enexis op netverzwaring.

De proactieve buurt- of wijkgerichte aanpak door Enexis in De Wolden betekent het structureel vooruitplannen van de netinvesteringen, zodat het effectief en met name efficiënt uitgevoerd kan worden. Planmatig werken maakt het onder andere voor Enexis mogelijk om langdurige contracten uit te geven aan aannemers en doorlooptijden in processen met gemeenten te versnellen. Zo maakt gepland werk het mogelijk om bijvoorbeeld het vergunningsproces beter te plannen. Voor onze gemeente is de verwachting van Enexis dat halverwege dit jaar de eerste stappen gaat zetten voor concrete verzwaring van het LS-stroomnet.

Inmiddels is Enexis al gestart met de verzwaringswerkzaamheden van het laagspanningsnetwerk in Zuidwolde en staat Veeningen op de planning vlak voor of na de zomervakantie 2025. Voor de verdere uitbreiding en verzwaring van het laagspanningsnetwerk in de Wolden is een goede afstemming tussen gemeente en Enexis van essentieel belang. Concreet gaat deze samenwerking bijvoorbeeld over de prioritering van de aanpak, afstemming over een zo efficiënt mogelijke uitvoering en de ruimtelijke inpassing.

Eerste stap voor de formalisering van deze samenwerking is het sluiten van een samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen onze gemeente en Enexis. Op initiatief van Enexis hebben we nu een SOK afgesloten die moet bijdragen aan een toekomstbestendig elektriciteitsnetwerk in onze gemeente. De samenwerkingsovereenkomst past bij de manier van werken die samen met regionale netbeheerder RENDO is ontwikkeld.

Vervolgstep is nu dat Enexis en onze gemeente de concrete samenwerking verder gaat vastleggen in een Nadere overeenkomst (NOK), waarin concrete uitvoeringsafspraken worden gemaakt over de prioritering, afstemming en communicatie van de uitvoering verzwaring laagspanningsnetwerk in onze gemeente. Hierover zullen wij u t.z.t. nader berichten.

Wij gaan ervan uit dat wij u hiermee voldoende hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

Roelof Pieter Koning
gemeentesecretaris

Inge C.J. Nieuwenhuizen
burgemeester

!!! Projecten die al lopen vermeden in collegevoorstel en raadsbrief.